

নদৰাম

গল্পটোৰ বিষয়বস্তু আৰু সাধাৰণ আলোচনা

গল্পটোত বৰ্ণিত হৈছে নদৰাম নামৰ এজন সৈনিকৰ জীৱনৰ গাথাৰ কিছু অংশ।
তেওঁ বিশ্ব যুদ্ধৰ সময়ত ভাৰতীয় সেনাৰ দলত যোগদান কৰি ফ্ৰান্স আৰু পাছত ইজিপ্ত,
মেছোপটেমিয়া আদি অন্যান্য বহু দেশলৈ গৈ যুদ্ধ কৰিছিল। যুদ্ধলৈ যোৱাৰ আগতে
তাৰ নিজৰ ঘৰ গোৱালপাৰাত বৃদ্ধ পিতৃ-মাতৃৰ সকলো দায়িত্ব পত্নীৰ হাতত সি গতাই
থৈ গৈছিল। ইয়াৰ পৰা 'নদৰাম' চৰিত্ৰটিৰ দেশপ্ৰেমৰ আভাস পোৱা যায়। তেনেদৰে
একেখন গাঁৱৰে ছোৱালী এজনীৰ প্ৰেমত পৰি নদৰামৰ বিয়া হোৱা কথাটোৱে তাৰ

হাস্যৰ গ্ৰেম আকাৰবুৰা অসমৰ পৰিচয় ঘাট্টি ধৰে। অনুশৰি পিতৃ-মাতৃৰ প্ৰতি থকা ভক্তি-ভাৱ, শ্ৰদ্ধা আৰু দায়িত্ববোধৰো আভাৱ নোহোৱা যায়। যুদ্ধ চলি থাকোঁতে চিঠিৰ যোগেদি নন্দৰামে জননিৰ পাৰিলে যে তাৰ যৈশীয়েক জাটবিৰামলৈ পলাই গৈছে। জাটবিৰাম সেপাহী-গুৰাই স্বাস্থ্যৰাৱ আৰু পুৰণি, সা-সম্পন্নি যথেষ্ট। বিয়াৰ আগতে জোৰালীজনীৰ জাটবিৰামৰ লগতো প্ৰীতি আছিল। গতিকে, তালৈ পলাই যোৱাত নন্দৰামৰ বিশেষ আপছোছ নাছিল। কিন্তু আপছোছ নাগিছিল— যুদ্ধ পিতৃ-মাতৃক তেনেকৈ অলৈ-আখানি কৰি এৰি যোৱাত। এইখিনি কথাৰ পৰা নন্দৰামৰ হৃদয়ৰ প্ৰকৃত গ্ৰেমৰ উন্মাদ পোৱা যায়। নিজৰ যৈশীয়েকৰ পৰলুকণৰ প্ৰতি থকা গ্ৰেমৰ কথা জনিও তেওঁৰ আন্তঃ-অনুভূতিক শ্ৰদ্ধা জনাই গ্ৰেমৰ ক্ষেত্ৰত চৰম ত্যাগ কৰিবলৈও নন্দৰাম গ্ৰহণত। কিন্তু পিতৃ-মাতৃৰ প্ৰতি অবিচাৰ কৰি যৈশীয়েক তেনেকৈ গুচি যোৱাত নন্দৰামৰ মনত কিছু ক্ষোভ জাগিছে। গতিকে, যৈশীয়েকক প্ৰথমতে ঘূৰাই আনিবলৈ সকলো প্ৰকাৰে চেষ্টা কৰিবলৈ ধৰিলে। যুদ্ধৰ সময়ত বিদেশত থাকোঁতে নন্দৰামে নিজৰ পত্নীক ঘূৰাই পাবলৈ 'গ্ৰেনচেট'ত আৱিৰ্ভাৱ হৈ নিজৰ দুখৰ কথা ব্যক্ত কৰিবলৈ যত্ন কৰিছিল যদিও সুফল পোৱা নাছিল।

'গ্ৰেনচেট'ত ভূত-প্ৰেত গুলায় বুলিও কিছুমানে বিশ্বাস কৰিছিল। আন কিছুমানে আকৌ ই এটা মন্ত্ৰ ফাঁকিবাৰ্জি বুলি ভাবিছিল। 'গ্ৰেনচেট'ৰ যোগেদি নন্দৰামে যৈশীয়েকক পাব বিচৰা কথাটোত মাজেদি 'নন্দৰাম'ৰ নিজৰ যৈশীয়েকৰ প্ৰতি থকা গ্ৰেমৰ অনুমান কৰিব পাৰি। তেনেদৰে কিছু পৰিমাণে ই হাস্যবসৰো যোগান ধৰিছে। অসহায় মানুহৰ অন্ধবিশ্বাস, কুসংস্কাৰ আদিৰ প্ৰতি থকা বিশ্বাসৰ ছবি এখনো ই প্ৰকাশ কৰিছে। অৱশ্যে 'গ্ৰেনচেট'ৰ প্ৰসংগই গল্পটোৰ বাস্তৱিকতা বঢ়াই তুলিছে। তাৰ মাজেদি গল্পকাৰে 'নন্দৰাম'ৰ জীৱনৰ এটি মূল সমস্যা উপস্থাপন কৰিবলৈ যত্ন কৰিছে। মুঠতে, 'গ্ৰেনচেট'ত নন্দৰামৰ আৱিৰ্ভাৱ আৰু তেওঁৰ মানসিক সংঘাত উপস্থাপন কৰিবলৈ যত্ন কৰাত সি যথেষ্ট বাস্তৱসঙ্গত হৈছে। কিয়নো বিদেশত থকা অসহায় নন্দৰামৰ হাতত অইন একো উপায় নাছিল, যাৰ দ্বাৰা তেওঁ যৈশীয়েকক ওভোতাই পাব পাৰে। তদুপৰি তাৰ যোগেদি পাঠকৰ কৌতুহল জগাই তোলাৰ লগতে কাহিনীৰ সৈতে একাধা হোৱাৰ সুযোগ লাভ কৰিছে।

সেই ঘটনাটো শুনি তেতিয়াই যুদ্ধৰ পৰা ঘৰলৈ উভতি নাই যুদ্ধ শেষ হোৱাৰ পাছতহে নন্দৰাম ঘৰলৈ উভতি আহিছে। ইয়ে নন্দৰাম চৰিত্ৰৰ কৰ্তব্যবোধ, দায়িত্ববোধ, আৰু দেশপ্ৰেমৰ ভাব দাঙি ধৰে। ঘৰলৈ আহি নন্দৰামে অইনৰ সহায় ল'ব বিচাৰিলে। নন্দৰামে হাকিমৰ ওচৰত উপস্থিত হৈ সহায় বিচাৰিলে। কিন্তু হাকিমৰ উন্নাসিক তথা মেজাজী স্বভাৱত বিৰক্ত হৈ অসমীয়া মানুহ হৈও অসমীয়াক সহায় নকৰা বাবে তেওঁৰ ওচৰত ক্ষোভ উজাৰি গুচি গ'ল। এইখিনিতে বেজবৰুৱা আৰু গোস্বামীৰ মাজত বিশেষ পাৰ্থক্য পৰিলক্ষিত হয়। অসমীয়া চাহাবসকলক বেজবৰুৱাই যিদৰে তীব্ৰ বাক্য-বাণেৰে

আত্মমগ্ন হ'লি বাস কৰিছে, গোপস্বামীয়ে সিহঁত যোগস্বীকৃত কাল কৰা নাই। হঠকৈ হঠকৈ
 তেওঁৰ হঠকৈই মেজাজটো অসুখ হৈছে হোৱা বুজি উললি কৰি সিহঁত তেনে ভাৱ
 কৰিলে আৰু নন্দবামক পুনৰ মতি জনালে। গতিকে, ইয়াত বাস আছে যদিও শান্তি
 নহয়। শান্তি নন্দবামৰ মনৰ পৰা উললি যায়। গতিকে নন্দবামক জনালে যে নন্দবামে দুই
 এদিনতে অসুখৰ পীড়নত আছিল। নন্দবামে ককায়েকক ককায়েক জনোৱাৰ ককায়েক
 নিতিন্দাই গীতগুণ, মেঘৰ আনন্দ সেই গীতত সৰা পতি বিচাৰ কৰিলে। নন্দবামক
 সিহঁত পত্নী হাজোতাই নিলে আৰু ভাটিবামক পুনৰীৰ হাজোতাই চলন নিলে নিৰ্দেশ
 দিলে। নন্দবামৰ কামলৈ তেওঁৰ পত্নীয়ে ঘূৰি আহিব নিতিন্দাই আৰু সেই বাবে ককায়েক
 তাইকো হাজোতাই পত্নীৰ নিৰ্দেশ জাৰি কৰিলে। কিন্তু যৈণীয়েকৰ মনৰ তাৰ আনন্দ
 পাৰি নন্দবামৰ মনৰ পৰিৱৰ্তন হ'ল। এই পৰিৱৰ্তন আকস্মিক যদিও অস্বাভাৱ নহয়।
 যুদ্ধৰ বাবে নন্দবামে দাম্পত্য জীৱন বেছিভাগ সময় ঘৰৰ পৰা দূৰত থকাত যৈণীয়েকক
 সংগসুখ দিব পৰা নাছিল। সেয়ে নন্দবামৰ যৈণীয়েক ভাটিবামলৈ পলাই যায়। গতিকে
 সেই কথাৰ পৰা অনুমান কৰিব পাৰি যে যৈণীয়েকৰ প্ৰতি নন্দবামৰ আন্তৰিক প্ৰেম
 আছিল যদিও যৈণীয়েকৰ মনত হয়তো তেনে প্ৰেম নাছিল। হয়তো যৈণীয়েকৰ সংগ
 সুখৰ পৰা বঞ্চিত হৈ পাৰ্থিৱ কামনা-বাসনা, বয়-বন্ধৰ সুখ আৰু শাৰীৰিক সম্পৰ্কতে
 অধিক গুৰুত্ব দি যৈণীয়েক নন্দবামক ত্যাগ কৰি অহি পূৰ্বলৈ পলাই যায়। গতিকে
 এইক্ষেত্ৰত যৈণীয়েক যেন পাৰ্থিৱ ভোগৰ প্ৰতিমূৰ্তি। তাৰ বিপৰীতে প্ৰকৃত প্ৰেমৰ
 তাড়নাত নন্দবামে যৈণীয়েকৰ শাস্তিৰ বাবে চৰম ত্যাগ কৰিবলৈও প্ৰস্তুত। প্ৰেমৰ এই
 অভিব্যক্তি এই কথাখিনিৰ মাজেদি স্পষ্ট ৰূপত প্ৰতিভাত হৈছে। দাম্পত্য জীৱনৰ
 সফলতা আৰু সুখৰ বাবে জোৰকৈ কাবোবাক পত্নী কৰি ৰাখিলে আচল মানসিক শাস্তি
 পোৱা নাযায়। এই কথা বুজিব পাৰি নন্দবামৰ মানসিক পৰিৱৰ্তন হ'ল আৰু বৰচাহাবৰ
 ওচৰলৈ গৈ ভাটিবামৰ খালাচৰ বাবে প্ৰাৰ্থনা জনালে। বৰচাহাবেও নন্দবামৰ মনৰ উদাৰতা
 আৰু মহানুভৱতাৰ সৈতে পৰিচয় হৈ খালাচ কৰি দিয়াৰ প্ৰতিশ্ৰুতি প্ৰদান কৰিলে।

ওপৰৰ আলোচনাৰ পৰা দেখা যায় যে শবৎ চন্দ্ৰ গোপস্বামীৰ অন্য বহুতো গল্পৰ
 দৰে 'নন্দবাম' গল্পতো প্ৰেমৰেই এক অভিব্যক্তি ফুটি উঠিছে। তদুপৰি দাম্পত্য জীৱনত
 স্বাভাৱিক কামনা-বাসনাৰ পূৰণৰ প্ৰয়োজনীয়তাও আওপকীয়াকৈ ইংগিতৰে দাঙি
 ধৰা হৈছে। যুদ্ধৰ বাবে বহু দিন ঘৰৰ পৰা আঁতৰত থকা নন্দবামৰ সৈতে যৈণীয়েকৰ
 বিচ্ছেদেই যেন আওপকীয়াকৈ পূৰ্বৰ প্ৰেমিক ভাটিবামলৈ যৈণীয়েকক পলাই যোৱাত
 ইন্ধন যোগাইছিল। অৱশ্যে এই ক্ষেত্ৰত শাৰীৰিক কামনা-বাসনাতকৈও আন্তৰিক প্ৰেমৰ
 অভাৱেহে তেওঁলোকৰ দাম্পত্য জীৱন অসফল কৰিছিল। বৈবাহিক জীৱনত বাহ্যিক
 বান্ধোনৰ নিষ্ফলতা ইয়াত প্ৰতিফলিত হৈছে।

'নন্দবাম' গল্পটোৰ মূল চৰিত্ৰটো হ'ল 'নন্দবাম'। গল্পটি মূল চৰিত্ৰৰ নামেৰে
 নামকৰণ কৰি 'নন্দবাম'ৰ অন্তৰৰ মহানুভৱতা দাঙি ধৰিব বিচৰা হৈছে। গোপস্বামীৰ অন্য

বহু গল্পৰ তুলনাত এইটো গল্পত চৰিত্ৰৰ বিকাশ পৰিলক্ষিত হোৱা দেখা যায়। নদবাম চৰিত্ৰটোৰ বিকাশৰ ক্ষেত্ৰত যি মানসিক পৰিৱৰ্তনৰ ইংগিত দিছে, তাত অক্ষুৰ্ণৰ প্ৰকাশ ঘটিলে সি আৰু বেছি আকৰ্ষণীয় হৈ পৰিলেহেঁতেন। নদবামৰ চৰিত্ৰত প্ৰেম আৰু বুৰা, পিতৃ-মাতৃৰ প্ৰতি শ্ৰদ্ধা আৰু দায়বদ্ধতা, দেশপ্ৰেম আৰু সৈনিক হিচাপে শৃংখলাবদ্ধ আৰু আত্মবিশ্বাসযুক্ত ব্যবহাৰ, আত্মসন্মানবোধ, মানৱীয় দৃষ্টিভঙ্গীৰ প্ৰকাশ ঘটিছে। গল্পটিত অন্য কিছুমান চৰিত্ৰৰ উপস্থাপন হৈছে যদিও বিকাশ হোৱা নাই। হাকিম চৰিত্ৰৰ যোগেদি অসমীয়া চাহাবৰ উচ্চাঙ্ঘিকাবোধ আৰু বৰচাহাবৰ যোগেদি ন্যায় পৰায়ণতা কৰ্তব্যবোধ আদি দিশ ফুটি ওলাইছে। তেনেদৰে নদবামৰ ঘৈণীয়েকৰ চৰিত্ৰত প্ৰকৃত প্ৰেমৰ প্ৰকাশ ঘটা দেখা নাযায়। কিয়নো বিয়াৰ পূৰ্বে ভাটিবাম আৰু নদবাম— দুয়োৰে লগত প্ৰেমৰ সম্পৰ্ক আছিল আৰু বিয়াৰ পাছত নদবামৰ সৈতে সংসাৰ কৰি পুনৰ ভাটিবামৰ ওচৰলৈ পলাই যোৱা কথাটোৱে তাইৰ আন্তৰিক প্ৰেমৰ অভাৱৰ কথাটোকে দাঙি ধৰে। হয়তো নদবামৰ সংগ সুখৰ পৰা বঞ্চিতা ঘৈণীয়েকে শাৰীৰিক সুখকে প্ৰাধান্য দি তাকেই প্ৰেম বুলি ধৰি লৈছিল। তদুপৰি এটি অসন্তুষ্ট মনৰ ইংগিত দি ভোগ-বিলাস, বয়-বস্তুৰ প্ৰতি নাৰীমনৰ স্বাভাৱিক আকৰ্ষণকো ঘৈণীয়েকে তেওঁৰ কাৰ্যৰ যোগেদি দাঙি ধৰিছে। এই ক্ষেত্ৰত নিৰ্মলপ্ৰভা বৰদলৈৰ আধুনিক কবিতা 'দ্রৌপদী'ৰ কথাবস্তুলৈ আমি আঙুলিয়াব পাৰোঁ।